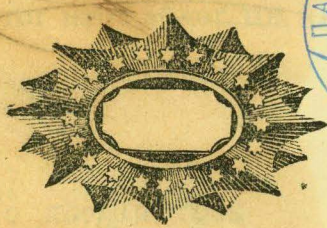

184808

ΕΝ
ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ
ΤΟΥ
ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΓΑΘΟΥ.
ΥΠΟ
Π. Ε. ΙΑΤΡΙΔΟΥ.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

1866.

ΤΗ:
ΗΡΩΙΚΗ, ΣΚΙΑ,
ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ
ΕΥΜΕΝΙΟΥ.

Πάν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφήν
τοῦ Συντάκτου θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδιώκεται
κατὰ τὸν νόμον.

ΠΕΣΟΝΤΟΣ ΕΝΔΟΞΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ
ΜΥΡΩΝΑ ΜΑΧΗΝ ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1866 ΣΥΝΑΦΘΕΙΣΑΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΔΟΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΘΩΜΑΝΩΝ.

Τὸ ποίημα τόδε

Ἀφιεροῦ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΚΕΝΤΡΙΚΗΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΜΟΥΣΕΟΥΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΚΕΝΤΡΙΚΗΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α152.46.0013

Ἰερὰ Σχιά!

Πρὸς Σε, ὦ Ἰερὰ Σχιά τοῦ Εὐμελίου! Πρὸς Σε, ὦ ρέε Διάκε τῆς ἐποχῆς μας, ὅστις, διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματός Σου, ἐπότισες τὸ ἡρώϊζόν τῆς Πατρίδος Σου ἑδαφός καὶ τροπαιοῦχος ἀνεδείχθης μεταξὺ τῶν μεγάλων τοῦ ἔθνους μας μαρτύρων, πρὸς Σε ἀφιερωθὲν τὴν ἀσθενῆ ταύτην περιγραφὴν τῶν θριάμβων Σου.

Τίς ἐπίστευε, μαθητὴς Σὺ ἐν Ἀθήναις, ὅτι μίαν τοῦ ἔαρος ἐσπέρας κατὰ πρῶτον ἐγνωρίσθην ὑπὸ τὰς οὐρανομήκεις στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, ὅτι Σὺ ὁ τόσο ἀγαθός, ὁ τόσο πρᾶος, ὁ τόσο εὐειδής, ἐπέπρωτο διὰ τῶν μυθικῶν ἀνδραγαθημάτων Σου τὰ ἐπαγαγέρης τὴν ἐνδοξον τοῦ Διάκου ἐποχὴν; Τίς ἐπίστευε ὅτι, ὁ φίλος Σου ἐγὼ, ἐπέπρωτο τὰ βράβω τὸν κάλαμόν μου εἰς αἶμα διὰ τὰ ἐξυμνήσω τοὺς θριάμβους καὶ τὸν θάνατόν Σου; Ἐρθυνοῦμαι τὴν αὐτῇ ἐκείνῃ ἐσπέρας τῆς γιορτικῆς μας! Ἡ ἀπέρτατος πλατεία τῶν στηλῶν ἔγεμε ἀμαξῶν καὶ πάσης τάξεως ἀνθρώπων. Ἡ Μουσικὴ ἀνέπεμπε ἐρασιμῶν ἄσματος καὶ τὸ ὄρατον γῶλον τῆς Πρωτευούσης περιέχομεν τὴν πόλιν ἅλην ἐκείνην συνάθροισεν. Ἐνῶ ἐγὼ ἐπρόσεχα καὶ εἰς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

τὴν παραμικρὰν στρογγὴν τῶν ὀργάνων, Σὺ ἀπ' ἐναντίας,
ὥς ξένος τοῦ κόσμου τούτου, θεώρεις ἀσκαρδαμνκτεῖ τὸν
ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως σκελετώδη γὰρ τοῦ Παρθενῶρος, καὶ
ἐθαύμαζες, φαίνεται, τὴν ἀρχαίαν δόξαν καὶ εὐκλείαν τῶν
Προγόνων μας. Κύριος οἶδε τι ἀρεπόμεναι τότε κατὰ τοῦν!
Βεβαίως τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ δόξα ἐκυμαίνοντο ἐντὸς τοῦ στή-
θους Σου.

Ἀναπαύθητι, ὦ Ἀγία Σκιά! ἀρκετὰ ἠνδραγάθησας! ἀρ-
κούρτως τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα ἱερὸν χρέος Σου ἐξεπλήρωσας! ἡ
μνήμη Σου θέλει μένει ἀνεξάλειπτος τῆς καρδίας μας, καὶ ἡ
Ἱστορία θέλει Σοὶ πλέξει τὸν ἀμάραντον τῆς δόξης στέφανον.
Ἀπελθε καὶ Σὺ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν λοιπῶν τοῦ ἔθνους μας
μαρτύρων! Περικυλώσατε ἅπαρτες τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου
καὶ δεήθητε ὑπὲρ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τοῦ Ἀ γ ῶ ν ὅ ς μ α ς.

Ἐν Ἀργοστολίῳ, τῇ 8ῃ Νοεμβρίου 1866.

Η. Ε. ΙΑΤΡΙΔΗΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

ΤΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ.

Α'.

Κάθε χειμῶνα τὰ βουνὰ σκεπάζονται μὲ χιόνια,
Ἄλλ' ἔρχεται ἡ ἀνοιξὴ καὶ ὅλα τὰ χιόνια λυσίνουν,
Τὰ γυμνὰ δένδρα ξαναζοῦν, στολίζονται μὲ φύλλα
Κ' οἱ ξεροὶ κάμποι στρώνονται μὲ πράσινα λουλούδια·
Γιὰτὶ καὶ τῆς Πατρίδας μας ἡ τύχη δὲν ἀλλάζει;
Μήπως καταδικάσθηκε αἰώνια νὰ στενάζῃ;
Ἢ μήπως καὶ οἱ τύραννοὶ αἰώνια θὲ νὰ ζοῦνε
Ὡς ζῇ αἰώνια ὁ θάνατος νὰ κατατρώῃ τὸν κόσμον;

Αὐτὰ ἔλεγε μὲ δύστυχη, σεβάσμια γυναῖκα
Σὲ μίαν ἀγγελόμορφη καὶ ἀνθηρὴ παρθένα
Ὅπου ἐστεκότουν σιωπηλὴ καθὼς τὸ μεσανύχτι.

Δὲν εἶν' ἀκόμα κόρη μου, καιρὸς γὰρ νὰ λυπᾶσαι·
Μὴ προμαντεύῃς τὸ κακὸ μὲ τὴ μελαγχολία.
Συχνὰ ἀγριεὺς ἡ θάλασσα, ἀλλ' ἔρχεται γαλήνη
Καὶ σὺ, μικρὴ μου, θὰ χαρῆς ὅσῳ πολὺ καὶ ἂν κλάψῃς.
Ὁ Γιώργης δὲν πολυάργησε, ἡ ὥρα τὸν προσμένει.
Τὰ Ἀποκώρων ἀπ' ἐδῶ τραβᾶνε δέκα ὥραις,
Καὶ θὰ διαβῇ πολλὰ βουνὰ καὶ δύσβατα λαγκάδια
Μὲ ὅλη τὴν προσῶλαξιν ἀπ' τοὺς σκληροὺς ἐχθρούς μας.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Β'.

Ἄξαφν' ἀκούσθηκε μικρὴ ἀντάρα
 Εἰσὲ μιὰ φράχτη ἐκεῖ κοντά·
 Κ' ἡ дуὼ σηκώθηκαν μὲ μιὰ λαχτάρα·
 Τρέχουν νὰ ἰδοῦνε τ' εἶν' ποῦ βροντᾷ.

Γιῶργη μου, ἐφώνηξε ἡ δύστυχη νέα
 Σὺ εἶσαι λεβέντη μου, δὲν εἶν' ἐχθρός;
 Τὸ ξίφος ᾔγμυνωσε, τρέχει γενναία
 Μὲ πόδι ἄφοβο προβαίνει ἐμπρός.

Πλὴν ἀπατήθηκε ἡ φτωχὴ κόρη·
 Δὲν εἶν' ὁ Γιῶργης, ἀλλὰ πουλὶ
 Πᾶξαφνα ἐπέταξε ψηλὰ ὅσα ὄρη
 Μὲ μιὰ μεγάλη σαραβολή.

Μ' ἓνα χαμόγελο πικρὸ ὅτ' ὁ στόμα
 Στὴ παραμύθια της λέει θλιβερά,
 Μάννα, ὁ Γιῶργης δὲν ἦλθ' ἀκόμα,
 Μάννα μὲ δέρνει ιδέα σκληρά!

Ἴσως οἱ βάρβαροι, οἱ ἄπιστοι ἐκεῖνοι!...

Ἄλλ' ὅχι! ἡμαρτον, δὲν ἔμπροστί
 Ὁ Θεὸς τὸ πλάσμα του δὲν τὸ ἀφίνει
 Ὅτι γῆ ἀπροστάτευτο νὰ μαρτυρῇ.

Ὁ Γιῶργης, μάννα μου, ἂν τόσο νέος
 ἔχῃ τὸ θάρρος ἐνὸς θεριοῦ,
 Εἶναι ἀτρόμητος, εἶναι γενναῖος
 ἔχει τὴ δύναμι τοῦ λειονταριοῦ.

Ἀπ' ὅλα τοῦτα ἔχει τὸ μῖτος
 Τὸ ἀδιάλλακτο ὡς κι' ὁ ἐχθρός,
 Κι' αὐτὸ μὲ κάνει νὰ λέγω ἴσως
 Σφάζοντας Τούρκους πέση νεκρός.

Θυμοῦμαι, ἦτανε μιὰ ὠραία αὐγοῦλα.
 Ὁ ἥλιος πρόβαινε ἀπ' τὰ βουνά,
 Οὐράνια ἔπεφτε γύρω δροσοῦλα
 Ὅταν μ' ἐκάλεσε καὶ σιγανά,

Ἄννα, μοῦ εἶπε, γλυκειά μου ἐλπίδα,
 Θὰ φύγω, μάτια μου, μὴ λυπηθῇς·
 Μὲ κράζει, Ἄννα μου, ἱερὰ Πατρίδα
 Μὴ χύσης δάκρυ, μόν' νὰ εὐχηθῇς.

Ἐνῶ μοῦ ἐμίλειε, μιὰ θεία ἀκτίνα
 Ἀπ' τὰ οὐράνια κατέβη ἐκεῖ.

Εὐλόγας, φαίνεται, τὰ λόγια ἐκεῖνα
 Ὅπου ἐπρόφερνε μὴ ἀνδρεία ψυχῇ,

"Αννα, σηκώθηκαν! μᾶς κυνηγᾶνε
Οἱ ἐχθροὶ τοῦ τόπου μας οἱ τρομεροί!
Ταῖς σάρκαις ὄλων μας θέλουν νὰ φᾶνε
Θανάτου τύχη μᾶς καρτερεῖ!

Τὰ γιγατάνια τους αἱματωμένα
Νέων καὶ γερόντων κόβουν ζωαῖς.
Τόσα κεφάλια ἔχουν κομμένα!
Τὸ αἷμα τρέχει 'σταῖς λαγκαδικίς!

Ταῖς ἐκκλησιαῖς μας περιφρονοῦνε!
Τὰ ἄγρια σκεύη ποδοπατοῦν!
Τοῦ Χριστοῦ αἷμα ζητοῦν νὰ πιοῦνε
Κ' εἰς ἄλλα αἵματα νὰ βαπτισθοῦν!!

Τὰ βρέφη ἀρπάζουνε, τ' ἄθω' ἀγγελούδια
Ποῦ ἔχουν τὰ χεῖλη τους εἰς τὸ βυζί!
Κάτω τὰ ρεῖχνουνε νεκρά λουλούδια
Καὶ τῇ μαννοῦλά τους νεκρὴ μαζή.

Δὲν εἶναι, "Αννα μου, γιὰ ἐμᾶς ἐλπίδα·
Δὲν εἶναι κόσμος, οὔτε ζωὴ,
'Ενόσω ὑπάρχει μία βανίδα
Τούρκικο αἷμα μ' ἐμᾶς νὰ ζῇ.

Δὲν ἔχεις τέκνα, Χριστοῦ θρησκεία,
Πατρίδα, κτήματα, οὔτ' ἐθνισμό,
"Οπου ἀναπνέει ἡ τυραννία
"Ο ἀέρας χύνει ἀφανισμό.

Εὐχίσου με, "Αννα, γιὰ νὰ γυρίσω
Γιομάτος δόξα, παλληκαριᾶ,
Καὶ τοὺς θριάμβους μας νὰ σοῦ ἱστορίσω
Τί κατορθών' ἡ ἐλ ἐϋθέρια.

Εἶπε καὶ μ' ἔσφιξε γλυκὰ 'στὸ στήθος
Στὰ χεῖλη μου ἔδωκε φιλὶ γλυκὸ,
Σεμνὸ, ὑπερήφανο εἶχε τὸ ἦθος
Κι' ἓνα μειδίαμα ἀγγελικό.

'Εδέθ' ἡ γλῶσσά μου, τὸ φῶς μου ἐσβύσθη,
'Πέρασε ὥρα κ' ἤμουν νεκρά!
'Οταν συνῆλθα, πλέον ἀφανίσθη...
'Ο Γιώργης, πέταξε πολὺ μακρά.

Γ'.

Τὸν κύκλο του 'στὸν οὐρανὸ ὁ ἥλιος εἶχε κάμει
Κ' εἰς τὰ γαλάζια κύματα ἐκρύφθηκε μὲ δόξα
Αὐτοῦ ἐδίδε μία χρυσὴ καὶ ὑστερὴ ἀχιτίδα
Στ' ἀγγελικὸ τὸ πρόσωπο τῆς "Αννας ὅπου κλαίει.

Στεκότουνε γονατιστὴ σὲ κεντισμένο στρῶμμα
 Στρῶμμα 'ποῦ ἡ φύση ἐχάρισε τῆς γῆς μὲ τὰ λουλούδια·
 Κατέβαιν' ἓνα δάκρυ τῆς τρεμουλιαστά, καὶ πέφτει
 Σ' ἓνα λουλουδι ἀνοιχτὸ, κι' ἐκεῖνο εὐθὺς κλειδώνει
 Νὰ τὸ φυλάξῃ μυστικά μὴ τοῦ τὸ πάρῃ ὁ ἥλιος.
 Κλεῖ ἓνα μυσῆριο ὁλόκληρο τὸ δάκρυ αὐτὸ τῆς Ἀννας!...
 Πατρίδα ὅποιος ἀγάπησε κι' ἐλάτρευσε ἀγγέλους
 Ἐκεῖνος μόνος ἤμπορεῖ τὸ δάκρυ νὰ ἐξηγήτῃ!

Λεπτὸ ἀεράκι ἀρχίνησε τὰ φύλλα νὰ ταράζῃ
 Καὶ μὲ τῆς Ἀννας τὰ μιλιά 'περήφανο νὰ παίξῃ.
 Τ' ἀθῶα πουλάκια ἐχαίροντο στὴ δύση τοῦ ἡλίου,
 Μ' ἓνα γλυκὸ κηλιδίσμα ἐτρύπωναν 'στὰ φύλλα
 Τῶν σκιερῶν καὶ καρπερῶν ἐκεῖ μεγάλων δένδρων.
 Ἡ Ἀννα μένει ἀκίνητη, ἀναίσθητη καὶ κρύα
 Κοντὰ 'στὴν παραμμένα τῆς 'ποῦ τὴν ψυχοπονιέται.
 Σκύφτει γλυκὰ καὶ τῆς 'μιλεῖ κι' ἓνα φιλὶ τῆς δίνει.

— Εὐπνησε, κόρη μου γλυκερά,
 Νύχτα κοντοζυγώνει,
 Ἡ ἐρημιὰ κ' ἡ κρύα δροσιὰ
 Μὲ σκιάζει, μὲ παγώνει.
 Σὺ ἐγεννήθης ἄγγελος
 Ὅχι νὰ κλαῖς, ψυχή μου,
 Ἐλα μ' ἐμὲ, παιδί μου.

Ὁ Γιώργης εἰς τὸ σπῆτί μας
 Ἐρχεται καὶ μᾶς βρίσκει.

Δὲν σὲ τρομάζουνε αὐτοὶ
 Τῶν πλατανιῶν οἱ ἱσχυοί;
 Ἄν δὲν κλεισθῇς 'στὸ σπῆτί σου
 Δὲν βγαίνει τὸ φεγγάρι
 Κάμε του αὐτὴ τὴ χάρι.

Ἐπροσπαθοῦσε ἡ φτωχὴ γιὰ νὰ τὴν καταπείσῃ
 Νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ.

Δ'.

Ἐξυπᾶ, τέλος, ἡ Ἀννα ἀπ' τὸ μέγα λήθαργό της
 Ὑψωσε θολὸ τὸ βλέμμα ὑψηλὰ εἰς τὸ Θεό της,
 Κι' ὅπου κατοικᾷ ἡ καρδιά,
 Ὅπου γένεται ἡ μεγάλη τῶν παλμῶν ἡ τρικυμία,
 Ἐβαλε τὰ δύο της χέρια, προσπαθοῦσε νὰ ἐμποδίσῃ
 Τὸ ἡφαίστειο 'ποῦ φλόγες ἐξητοῦσε νὰ σκορπίσῃ.

Ἀνεβαίνει σὲ μιὰ πέτρα ὑψηλὴ καὶ βαρυσμένη
 Στρέφει πλανεμμένο βλέμμα, πλὴν ὀλιμμένη κατεβαίνει.
 Πουθενὰ δὲν ἀγναντεύει
 Τὸ ἀντικείμενο ἐκεῖνο ὅπου τὴν καταμαγεύει.
 Δυστυχῆς! ἐγώ, φωνάζει, ποῖα τύχη μὲ προσμένει;
 Ἄν κι' αὐτὸν μοῦ ἀφαιρέσουν εἰς τὸν κόσμον τί μοῦ μένει;

Ὅχι, μάννα μου, σ' ὀρκίζω σ' ὅ,τι ἱερὸ λατρεύεις.
 Μὴ μ' ἀφήσης, ἀλλὰ μέινε καὶ ποσὼς δὲν κινδυνεύεις.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ Ἴσως σὲ ὀλίγο φθάσῃ
 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

Λέγε μου καλή μου μάννα, παρηγόρα τήν καρδιά μου,
Ένας λόγος γλυκός φθάνει νά πραύνη τὰ δεινά μου.

Έξέσπασαν σέ δάκρυα τοῦ στήθους της οἱ πόνοι,
Στῆς μάννας της ἐρρίφθηκε τήν ἀνοιχτή ἀγκαλιά·
Χτυποδροντοῦσεν δυό καρδιάς γιὰ μιὰ αἰτία μόνη
Βουδᾶ ἐπαρηγοριόντανε ἀλλάζοντας φιλιὰ.

Στὴν ἄκρη ἑνὸς αὐλακιοῦ ἐκάτσανε ὁστοὶ χῶμα
Πῶτρεχε μουρμουρίζοντας κρυστάλλινο νερό.
Πρώτ' ἢ γερόντισσ' ἀνοίξε τὸ μαραμμένο στόμα
Ἀφοῦ ψηλὰ ἐκύτταξε μὲ τρόπο θλιβερό.

Ε'.

Εἴμαστε ὅλοι δυστυχεῖς, παντοῦ τριγυρισμένοι
Ἀπὸ κινδύνους δυνατοὺς, φόβους πολὺ μεγάλους.
Φεύγομε τὸν κατατρεγμὸ ἑνὸς βαρβάρου Τούρκου
Ποῦ βρέχει μὲ τὸ αἷμά μας τὸν τόπο ποῦ μᾶς θρέφει!
Σὺ, Ἄννα, δὲν ἐγνώρισες τί πρᾶγμα εἶν' ὁ σκλάβος·
Πῶς ζῇ, πῶς συλλογίζεται, καὶ πῶς εἶν' ἡ καρδιά του!
Ἦταν καλλίτερα γι' αὐτὸν μιὰ φυλακὴ αἰώνια
Παρὰ νὰ ζῇ ἐλεύθερος νὰ βλέπῃ τὸν ἐχθρό του,
Νὰ βλέπῃ τὴν Πατρίδα του ὅτ' αἰδέρα δεμένη,
Νὰ βλέπῃ τοὺς τυράννους της νὰ τὴν ποδοκοιλᾶνε,
Νὰ βλέπῃ νὰ τοῦ ἀρπάζουνε ὅ,τι πολύτιμο ἔχει
Κι' οὐτ' ἓνα μικρὸ γόγγυσμα νὰ μὴ ἀπορῇ νὰ βγάλῃ,
Γιὰτὶ μικρὸ παράπονο τὸν ἔχαν' ἀπ' τὸν κόσμον.
Κι' αὐτὸ τὸ μαῦρο τὸ ψωμί ὅταν τὸ τρώῃ ὁ δοῦλος

Ποτὲ τοῦ δὲν αἰσθάνεται τὴ χόρτασι ἀπ' τὸ φόβο·
Ὡς ποῦ νὰ φάῃ μιὰ μπουκιὰ δέκα φορὰς θὰ στρέψῃ
Μὴ τύχῃ κι' ἀποπάνω του στέκει κἀνένας Τούρκος
Καὶ κόψῃ τὸ κεφάλι του μὲ τὴ μπουκιὰ ὁστοὶ στόμα!
Δὲ βρέσκω λέξεις ζωηρὲς γιὰ νὰ σου παραστήσω
Τὴ θέσι ὅπου βρέσκειται ὁ σκλαβωμένος Ἕλληνα.
Μοιάζει ὅταν ἓνας π' ἀπ' ἐμπρὸς βλέπει ἄβυσσον μεγάλη
Καὶ ἀπ' ὀπίσω ἄγρια, ἀνθρωποφάγα ζῶα.
Μοιάζει τ' ἄθῳο τὸ πουλί ποῦ ὀμπροστάτου βλέπει
Γεράκιον ὄρνε' ἀρπαχτικὰ, ἔτοιμα νὰ τὸ φᾶνε
Καὶ ἀπ' ὀπίσω κυνηγούς πέντ' ἕξ ἑτοιμασμένους
Μόλις γυρίσῃ τὸ φτερό, νὰ τουφεκοβολήσουν.
Τέτοια εἶν' ἡ θέσι τοῦ Ἕλληνα ὁστοῦ Τούρκου τὴ σκλαβία!

Σὺ ἦσουν, κόρη μου, μικρὴ καὶ βέβαια δὲ θυμᾶσαι.
Ἐμπρὸς ὁστοὶ μᾶτια μου ἔτφαξαν τὰ τέσσερα παιδιὰ μου!
Μέσ' ἀπ' τὸν κόρφο μ' ἄρπαξαν τὴ δόλχη τὴ μικρή μου,
Καὶ μοῦ τὴν ἐσκλαβώσανε, κι' ἂν ζῇ δὲν τὸ γνωρίζω.
Τὸ συλλογίεμαι κ' ἡ πνοὴ σφίγγεται ὁστοὶ λαιμό μου.
Σηκώνονται ἡ τρίχες μου, τὸ αἷμά μου παγώνει!
Ἀναθεμάτῃ τὴν Τουρκιὰ χίλις φορὰς τὴν ὥρα·
Ἀνάθεμα τοὺς τυράννους ποῦ πνίγουνε τὸν κόσμον·
Ἀνάθεμα καὶ σ' ἐκείνους ὁποῦ τοὺς προσκυνοῦνε,
Καὶ δὲν σκοτώνονται μαζὺ ἀφοῦ τοὺς πιοῦν τὸ αἷμα!

Μία φορὰ ὁ τόπος μας εἶχε μεγάλη φήμη!
Ἡ ἐλευθερία τὴν ἄρπαξε κ' ἡ ἀνδρεία τὸν στολίζαν
ΙΑΚΩΒΑ ΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Καὶ σήμερον; ἀλλοίμονον! οἱ τύρхννοι, ἡ σκλαβία!
 Ἄπιστοι Τοῦρκοι σφίγγουνε σπαθὶ ἀϊματομένα!..
 Νὰ ἐμπόρια νὰ ἀνέβαινα ἴστον οὐρανὸ ἀπάνω,
 Γιὰ νὰ ῥωτήσω τὸ θεὸ πῶς ἔκαμε τὸν κόσμον.
 Πῶς ἔπλασε τὸ χριστιανὸν, καὶ ποῖόν θὰ προσκυνᾷ;
 Κι' ἂν ἔπλασε τὸ χριστιανὸν νὰ προσκυνᾷ τὸν Τοῦρκο,
 Τότε εὐθὺς νὰ καταβῶ κι' ἐκεῖνον νὰ μισήσω!

Συχώρεσέ με, Πλάστη μου, ὁ νοῦς μου παραδέρνει.
 Ἐσὺ ἔπλασες τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερος νὰ ᾄδει.
 Ἐσὺ ἔστειλες τὸ τέκνο Σου ἴστον κόσμον κι' ἐσταυρώθη,
 Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν τυραννίαν!
 Ποιοὶ εἶν' ἐτοῦτοι, τὸ λοιπὸν, ὅπου μᾶς βρᾶνίζουν;
 Ποιὸς ἄδῃς τοὺς ἐξέρασε; τίνος δαιμόνου μάννα;
 Βέβαια, αὐτ' εἶν' τοῦ Σατανᾶ σπέρματα μισημένα,
 Γιὰ τὴν ὁλαὶς ἡ πράξεις τοὺς τὸν Σατανᾶ ὁμοιάζουν.
 Διabolικὸ τὸ γέλοιόν τους! διabolικὴ ἡ ψυχὴ τους!

Ἐσὺ, Θεέ μου, ἔδωκες μὴ προσταγὴ μονάχῃ
 Κ' ἡ παντοδυναμία Σου ἐστόλισε τὸν κόσμον!
 Μ' ἓνα Σου νεῦμα ἔγειναν ὅσα τὸ μάτι βλέπει,
 Ὅσα τὸ τέλει πλάσμα Σου δὲν σόνει νὰ ἐννοήσῃ.
 Τί εἶπα! τέλει πλάσμα Σου! κ' οἱ Τοῦρκοι πλάσμα Σου εἶναι.
 Ἀλλὰ γιατί' ἐστὶ μοχθηρὴ ψυχὴ τοὺς ἐμρωλεύει
 Βάρβαρο μῦθος, ἀπιστὶ καὶ μαύρη τυραννία;

Σ' ἐτρόμαζαν ἓναν καιρὸ σὰν ὁ δειλὸς τὸ χάρο!
 Τώρα σηκώθηκαν μαζί γιὰ νὰ μᾶς κατὰπνίξουν,
 Καὶ ὄχι πλεῖν δὲν τρέμουνε τὸ ἄγχο τ' ὄνομά Σου,
 Ἀλλὰ μεταχειρίζονται αὐτὸ γιὰ τοὺς σκοποὺς τοὺς.
 Πομπεύουνε τὸ πλάσμα Σου, περιγελοῦν κι' Ἐσένα!
 Σκοτόνουν, πίνουν αἷματ', κόβουν ζωαῖς ἀνθρώπων,
 Ζωαῖς ὅπου δὲν δύνονται οἱ ἄπιστοι νὰ δώσουν!

Ἐλα, Θεέ μου, δόσε μας τὴ θεϊκὴ εὐλογία
 Νὰ πέσουμε στοὺς βάρβαρους σὰ λέοντες πεινασμένοι,
 Νὰ τοὺς καταξέσχίσωμε καὶ νὰ ἐκδικηθοῦμε
 Ταῖς ἀρπαγαῖς καὶ ταῖς σφαγαῖς κι' οὐλαὶς ταῖς ἀτιμίας!
 Νὰ δώσουμε κι' ἐμεῖς τροφή' στοὺς σκύλους τὰ κορμιά τους
 Γιὰ ὅσα δικά μας δώκανε κι' ἐφάγαν' οἱ κοράκοι.
 Ἀ! ναί, Θεέ μου, ξάκουσε τὴν ταπεινὴ σου δοῦλα
 Καὶ κάμε νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ δόλιχ' μας Πατρίδα,
 Ν' ἀκούσωμε τὸ σήμκντρο καὶ πάλι ν' ἀντιχῆσῃ,
 Τὸν Ἱερέα ἄφοβα νὰ λειτουργήσῃ πάλι
 Κι' ὁ χριστιανὸς ἐλεύθερα στὴν ἐκκλησίαν νὰ πᾶ.
 Κάμε, Θεέ μου, ν' ἀξιωθῶ τὸν κόσμον πρὶν ἀφήσω
 Νὰ ἀναπνεύσω καθαρὸν τοῦ τόπου μας ἀέρα
 Ὅπου νὰ μὴν ἐμόλυνε ποτὲ τούρκικο χνῶτο,
 Κι' οὔτε ν' ἀκούσθῃ ποτὲ βαρβάρου βλασφημία!
 Ἀξίωσε, Θεέ μου, τὴν αὐγὴ ὅταν γλυκοχαράξῃ
 Ν' ἀνοίγῃ τὸ παράθυρόν κι' ἐκεῖ νὰ καμαρώνῃ
 Τὸ ἀστέρι τῆς αὐγῆς, τὸ δροσερὸ καὶ κρύον,
 Νὰ ἀπλώσῃ τὴν ἐλπίδα μας μετὰ τὸ Σταυρὸν ἐν μέσῃ,
 Καὶ χαϊδεύτῃ φουσῶντας τὴν μ' αὐτὴ νὰ παιχιδίξῃ.

ΣΤ'.

Τῆς δυστυχίᾳς ἡ διήγησις αὐξάνει τὰ δεινά μας
Καὶ πλεὺς βαθύτεραις πληγαῖς ἀνοίγει στὴν καρδιά μας !

Μὲ τὴ σκληρὴ ἐνθύμισι τῆς τούρκικης σκλαβίας
Εὐπνισ' ἢ δύστυχ' ἢ φτωχὴ τὰ πάθη τῆς καρδίας.

Ἐφούσκωσε τὸ στήθος τῆς, ξεχείλισε ἡ καρδιά τῆς
Νὰ ξεθυμάνῃ γύρευε καὶ μὲ τὰ δάκρυά τῆς

Ἦρε μικρὴ παρηγοριὰ, κ' εἰς τὸν φτωχὸν ποία μένει
Ἄλλῃ ἀπὸ τὰ δάκρυα παρηγοριὰ θλιμμένη ;

— Σῶπα, μαννοῦλά μου, καὶ μὲ σκοτόνεις

Μ' αὐτὰ τὰ κλάυματα μὲ θανατόνεις.

Ἀπὸ ἐμψύχωσι, μάννα, ἔχω χρεῖα

Γιὰ ἰδῆς, οἱ λόγοι σου μ' ἔκαμαν κρύα.

Οἱ χρόνοι σ' ἔκαμαν, μάννα μου, γρηῃ

Κι' ἔμαθες τ' εἶναι παρηγοριὰ.

— Κόρη μ' ἐμάθανε πολλὰ τὰ χρόνια...

Οἱ Τούρκοι βάρβαροι θὰ ᾔν' αἰώνη !

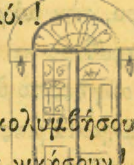
Στὸ ἅγιο χῶμά μας ποῦ ζοῦν κι' ἐκεῖνοι

Ἕλληνας ἢ Τούρκος πρέπει νὰ μείνῃ.

ὦ Δέσποινά μου, νὰ ἤμουν τυφλὴ !

Θὰ ἰδῶ ποτάμια, αἷμα πολὺ !

Στὸ αἷμά μας μέσα θὰ κολυμῇσουν
Κ' ἴσως οἱ ἀνάνδροι θὰ μᾶς νικήσουν !

Στὸ αἷμά μας πνίγεται ἡ ἐλευθερία !

Κι' αὐτὴ ποῦ λένε διπλωματία,

Βλέπει ἀναίσθητη, μένει ψυχρὰ,

Ὡς ποῦ νὰ γένουμε κορμὶὰ νεκρά !...

Ζ'.

Ἀπ' τὰ ἐρείπια τὰ ἐνδοξα ἐκεῖνα

Στέκ' ἡ Μητέρα μας καὶ μᾶς θωρεῖ.

Μὲ τὰ χεράκια τῆς ποῦναι σὰν κρίνα

Μᾶς κάμνει νεῦμα πῶς καρτερεῖ.

Βλέπει τὰ πάθη μας, τὰ βάσανά μας !

Καὶ χύν' ἡ δύστυχῃ δάκρυα πικρά !

Σ' αὐτὰ τὰ δάκρυα ἡ Πρωτευοῦσά μας

Ὅλη ἐκουνίσθηκε ποῦ ἦτον νεκρά !

Ἐλαμψ' ὁ ἥλιος, γλυκὰ χρυσώνει

Τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ τὴν κατοικίαν !

Μὲ ταῖς ἀκτίναίς του τὴν στεφανώνει

Καὶ τὴν ὠνόμασε ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ.

Ὁ Παρθενῶνας καὶ τὸ Θησεῖο

τὴν παλαιὰ τοὺς φοροῦν στολή !

Δὲν εἶναι πλέον μάρμαρο κρύο

Ἀλλὰ σοῦ φαίνεται κι' ἔχουν ζωή.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥ

Δυὸ ἔρμα μνήματα ποῦ γειτονεῖζουσιν
Κουνιοῦνται, σχίζονται, πέφτουν στὴ γῆ!
Τὰ κόκκαλά τους βροντοῦν καὶ σκάζουν
Ζητοῦν τὴν πρώτη ποῦχαν πνοή!

ὦ Καραῖσκε κι' ἀνδρεῖε Μικούλη!
Τῶν Τούρκων φόβητρα τρομαχτικά!
Κοιμᾶσθ' ἐλεύθεροι καὶ ὄχι δοῦλοι,
Σὲ ἄγια χῶματα ἐλληνικά!

Τὸ αἷμα ποχύσατε ἀκόμ' ἀχνίζει!
Ἀναπαυθῆτε ἄγιοι ψυχαί·
Τὸ μοσχολίθι παντοῦ καπνίζει
Δι' ἐσᾶς ὑψόνονται παντοῦ εὐχαί.

Η'.

Τὸ μελανό της πρόσωπο ἐπρόβαλε ἡ νύχτα
Γιὰ ν' ἀφανίσῃ τὴ μικρὴ δύναμι τοῦ ἡλίου,
Καὶ νὰ ξαπλώσῃ τὴ θολή, τὴ μαύρη καταχνιά της,
Νὰ καταστήσῃ ὅλη τὴ γῆ σιωπηλὸ μυστήριο.
Σιγὴ παντοῦ ἐχύθηκε, μιλιὰ δὲν ἀγροικιέται
Μόν' σὰν ἀγγέλου ἀνασασμὸς φυσᾷ τ' ἀεράκι.
Πούπετα δὲν ἀκούεται τοῦ ποιστικοῦ ἢ φλογέρος,
Πούπετα βέλασμα ἀρνηοῦ, κουδοῦνι νὰ σημάνη,
Τὰ πάντα κατετρόμαξε ὁ Τούρκος καὶ ἡ νύχτα!

Σ' αὐτὴ τὴ μαύρῃ σιγαλὴ φωνὴ ἄξαφν' ἀγροικιέται,
Φωνὴ παραπονετικὴ, τρεμουλιαστὴ, κλαυμένη.
Ἦτον τῆς Ἀννας ἡ φωνὴ ποῦ πλέον δὲν ὑποφέρει...

— Δέσποινα, Θε' μου, φέρ' τετον, γιχτι βραδύνει τόσο;
Κάθε στιγμὴ ὅπου περνᾷ μοῦ φαίνεται ἓνας χρόνος!
Σὰν ποιὰ μεγάλη συμφορὰ, Χριστέ μου, μὲ προσμένει;
Μήπως τὰ τόσα μου κακὰ δὲν ἔσωσαν ἀκόμα;
Ὅλ' ἡ ζωὴ μου ἐπέρχσε θολή, φουρτουγιασμένη,
Ποτὲ τῆς δὲ μοῦ ἐγέλασε ἡ βουλγιασμένη τύχη,
Ποτὲ κι' ἐμὲ δὲ μῶδειξε κανένα γλυκὸ μέλλον.
Ἄ! ποῦ εἴσθε χρόνοι ἀτίμητοι, στιγμαῖς εὐτυχισμέναις!
Ὅταν μικροῦλα ἐκάθωμουν 'στοῦ αὐλακιοῦ τὴν ἄκρη
Κι' ἐθαύμαζα μὲς τὸ νερὸ πῶβλεπα τὴ μορφὴ μου
Ἐκοδοῖ ἄνθη κι' ἔρειχνα 'στὸ καθαρὸ νεράκι
Κι' ἐκεῖνο τὰ συνέπερνε καὶ τάχαν' ἀπ' ἐμπρός μου.
Ποιὸς τότε νὰ μοῦ ἔλεγε πῶς καθὼς τ' ἄνθη φεύγουν
Θὰ φύγουν καὶ οἱ εὐτυχεῖς τῆς ἡλικίας μου χρόνοι!
Γιχτι, Θεέ, τὸ χέρι Σου, δὲν ἄπλωνες νὰ κόψῃς
Ἐνα λουλοῦδι δροσερὸ, εὖσμο καὶ ἀθῶο;
Γιχτι, Θεέ μου, μ' ἄφησες; πῶς ἄδικος ἐφάνης;

— Ἄδικος, εἶπες, ὁ Θεός! βλασφήμησες παιδί μου.
Εἶπε μιὰ σοβαρὰ φωνὴ σὰ νὰ βγαίνει ἀπὸ μνήμα!
Ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἄδικος, ἔχει ἅπειρῃ ἐσπλαχνία.

Ένας σεβασμῖος ἱερεὺς ἀπάνουθέ τους στέκει,
Ἀκίνητος, σὰ φάντασμα, μὲ κατάσπρα τὰ γένεικ.
Γνωρίζουν τὸν Παῖσιο τὸν ἐφημεριό τους
Σηχόνονται καὶ τοῦ φιλοῦν τὸ χέρι του μὲ σέβας.

— Πατέρα, πῶς εὐρέθηκες ἐδῶ αὐτὴν τὴν ὥρα;
Ποῶς σ' ἔστειλε, πατέρα μου, νὰ μᾶς παρηγορήσης;

— Ἐκεῖνος ποῦ προτήτερα ἄδικον ἀπεκάλεις,
Ἐκεῖνος μ' ἔστειλεν ἐδῶ παρηγοριὰ νὰ φέρω.

— Πές μας καμμιὰ καλ' εἶδησι ἂν ἔμαθες πατέρα·
Σταῖς Βρύσαις, 'στ' Ἀποκόρωνα οἱ χριστιανοὶ τί κάνουν;

— Ἀπὸ ταῖς Βρύσαις ἔρχομαι, τὸ ῥάσο μου μυρίζει
Ἀκόμα ἀπὸ τὸν καπνὸ τῆς ἐνδοξῆς μας μάχης!
Τῆς μάχης ποῦ ἐνίκησαν οἱ Χριστιανοὶ τοὺς Τούρκους.
Ἐδειξαν τόλμη ἀπίστευτη, ἀνδρεῖά ποῦ δὲν διηγιέται.

— Εὐχαριστῶ Σε, Πλάστη μου, χίλιαις νὰ ἔχῃς δόξαις!
Ληπῆσου τὴ σκλαβία μας καὶ δίνε τους ἀνδρεῖα·
Πατέρα μου Πνευματικὲ, διηγῆσου μας κἀνένα
Ἀπ' τὰ πολλὰ κ' ἀπίστευτα ἀνδραγαθήματά τους!
Θὰ βάλῃς γλυκὸ θάλαμο 'σταῖς ἀνοιχταῖς πληγαῖς μας,
Ν' ἀκούσωμε πῶς ἔμοιχον τοῦ Μπότσαρη! τοῦ Διάκου!

— Ἐ! φθάνει! τί ἐπρόφες! τὸ ὄνομα τοῦ Διάκου!
Τὸ ὄνομα τοῦτο τί ἔφερε εἰς τὴν ἐνθύμησί μου!
ὦ! πόσους Διάκους ἢ Ἑλλὰς θρέφει 'στὰ σωθικά της·
ὦ ἀτρόμητε, Εὐμένιε, τὸ Διάκο σὺ ὑπερέβης!

Προχθές στὸν Ἅγιο Μύρωνα, κοντὰ εἰς τὸ Ἡράκλι·
Ἀξιώθηκα κ' ἐγὼ νὰ ἰδῶ τὸν ἥρωα τὸ Διάκο.
Δὲν φθάν' ἡ γλῶσσα μου νὰ πῇ καὶ νὰ σας περιγράψῃ.
Ἡ φαντασία κ' ἡ ποίησις εἶναι μακρὺ ἀπὸ ἐμένα
Καὶ τέτοια ἀνδραγαθήματα εὐκολὰ δὲν διηγῶνται....
Ἀκούστε μόνο νὰ σᾶς πῶ πῶς ἔπεσε στὴ μάχη
Μὲ ποιά καρδιά, μὲ ποιά τιμὴ, μὲ πῶση ἀνδρεῖά καὶ δόξα.

Ἐχασε ὁ Παῖσιος ἐμπρὸς σταῖς δυὸ γυναῖκες,
Κ' αὐταῖς κοντοζυγώσανε νὰ μὴ τοὺς φύγῃ λόγος.

Θ'.

Ἡ ἡμέρα ἐχάραξε, ἡ αὐγὴ ἐγελοῦσε,
Διάφανη ἐστάλαξαν δροσιὰ τὰ κλαριά.
Κρύο καὶ εὖοσμο ἀέρι ἐφυτοῦσε,
Ἡ φῶση ἐσχόρπαιε παντοῦ ἐλευθεριά!

Χουσαῖς ἐπροβαίνανε τοῦ ἡλίου ἢ ἀχτίδαις,
Ὡς αἶμα ἐβάφανε νέφη, βουνά.

Καὶ σὺ, ὦ Εὐμένιε, καμάρωσες κ' εἶδες
Τὴν ὑστερὴ ἀνγούλα γιὰ σὲ ποῦ περνᾷ!

Στοῦ Ἁγίου Μύρωνος τ' ὠραῖο μοναστήρι
Μὲ θεία κατάνυξι ὁ Διάκος θρηνεῖ.
Στὰ χέρια του ἔσφιγγε τὸ ἅγιο ποτήρι,
Τὸν ἔβλεπαν κ' ἀνοίγαν οἱ οὐρανοί.

Ἰκινῶν ἔφαγε τὸ ἄχραντο σῶμα.
Σοῦ ἔφάνηκε κ' ἔλαβε μ' ἐκεῖνο ἀνδρεῖά!
Ἐφάνηκε μέγας, τοῦ ἄστραψε τ' ὄμμα,
Στὸ στήθος του ἔδρόντιζε γενναία καρδιά.

Ὁ Ἱερὸς Λόχος τὸ Διάκο προσμένει,
Τρακόσμοι λεβέντες ἀνδρεῖοι, τολμηροί.
Εἰς τὸ προαύλιό ὁ Διάκος ἐμβαίνει,
Στολὴ πολεμάρχου καὶ ὅπλα φορεῖ.

Ἀξαφνὰ πρόβαλαν μ' ἀνέμου ἀντάρα
Χιλιάδαις Τούρκοι, πολὺ ἱππικό.
Σὰ λύκοι ἀφρίζουνε, χύνουν τρομάρα!
Μάτι ἄγριο στρέφουνε τρομαχτικό!

Ἐρχονται, ζύγωσαν, τοὺς τρομαρρίζουν.
— Τὰ ὅπλα δότε μας, βρὲ σέϊς Ρωμιοί!

Ἄλλ' εἰς ἀπόκρισι τοὺς τουφεκίζουν,
Σκοτόνουν κάμπους οἱ Χριστιανοί.

Ἄναψ' ὁ πόλεμος, τὸ αἶμα' ἀχνίζει.
Τὰ βόλτη σφυρίζουν, πέφτουν βροχή.
Λὲς κ' ἀπ' τὰ Τάρταρα ὁ Χάρος βουίζει
Καὶ ἀνατρίχιαζε τὴν κάθε ψυχή.

Στὸν ἄνισο πόλεμο ἀντέχουν μ' ἀνδρεία,
Τέσσαρες ὥραις γενναῖα πολεμοῦν!
Ἐλπίζουν μὴ φθάσῃ βοήθεια κάμμία,
Πλὴν μάταια ἐλπίζουν, κ' οἱ Τούρκοι ὁρμοῦν.

Ὅρμουν σὰν τὰ ἄγρια λυσσώδη θερία,
Πλὴν βράχους γιὰ στήθια ἐμπρὸς ἀπαντοῦν!
Τῶν ὅπλων αἱ φλόγες τοὺς καίουν τὴν καρδιά.
Πέφτουν, κοιλιῶνται, 'στὸ αἶμα σκιρτοῦν.

Οἱ δύστυχοι Ἕλληνες πλεῖο δὲν ἀντέχουν
Καὶ τουφεκίζοντας 'πισθοχωροῦν.
Τὰ μάτια μου ἐνόσφω τὸ φῶς τους θὰ ἔχουν
Τὸ θαῦμα ποῦ εἶδανε πχντοῦ θὰ ἱστοροῦν.

Εἶδα τὸν ἥρωα, τὸ Διάκο νὰ σύρῃ
Ἐξ' ἀπ' τὴ θήκη του πλατὺ ἓνα σπαθί.
Τὸν εἶδα μ' ἐκεῖνο τὸν τρόπο νὰ σπεύρῃ
Τὸν εἶδα νὰ βάλῃ τοῦ ἐχθροῦ νὰ ῥιφθῇ.

Τὸν εἶδα τὸ στόματου ἀφρούς νὰ σκορπάη·
Τὸν ἄκουσα κι' ἔσκουζε σὰν ἄγριο θεριό,
— Τετέλεσται, Τοῦρκοι, ὁ Θεὸς μᾶς βοήθει·
Τὸ ἄπιστο αἷμά σας, ὦ Τοῦρκοι, θὰ πιῶ.

Ἀγρίεψε ὅλος, ἀδιάκοπα σφάζει,
Χωρίζει κεφάλι, πατεῖ σὲ κορμὶ,
Κάποτε χάνεται, καπνὸς τὸν σκεπάζει,
Καὶ πάλι ἀναφαίνεται μὲ δόξα κι' ἀνδρεία.

Σωρούς ἐχθρῶν ὕψωσε ἐκεῖνο τὸ χέρι!
Ἐκπνέουν μὲ πόνο, δαγκάνουν τὴ γῆ!
Ὁ θάνατος βλόγησε ἐκεῖνὸ τὸ μαχαῖρι·
Ποσῶς δὲν ἐμούδιασε στὴν τόση σφαγὴ!

Οἱ ἐχθροὶ κατετρόμαξαν 'στὴν τόση ἀνδρεία·
Τοὺς ἔσπειρε σέβας τοῦ Διάκου ἡ μορφὴ!
Κάτου 'στὸ ξίφος του καθεὶς ἐδειλία,
Ψάλλοντας ἔσφαζε, κι' ἐμπρὸς προχωρεῖ!

Πλατὺ δρόμο ἄνοιξε, 'στὸ κέντρο τους φθάνει
Κι' ἐκεῖ μόνο ἐφαίνετο ψηλὰ τὸ σπαθί,
Σηκώνουν κι' ἔπεφτε, ψηλὰ πάλι ἐφάνη,
Τὸ εἶδα 'στὸ πλήθος βαθεῖν νὰ χαθῇ.

Στὴ θέσι πῶχάθηκε σὰν τί νὰ ἐγίνη!...
Σκορπίσανε, πέφτουν, σηκώνονται, ὀρμοῦν.
'Ο ἐχθρὸς μ' ἀταξία τὴ θέσι του ἀφίνει,
Πλὴν 'πέρασε λίγο καὶ ὅλα ἤρεμοῦν.

Θεε! στὴν ἐνθύμισι αὐτὴ ἀνατριχιάζω!
Τρέμω, παγόνω, μοῦ φεύγ' ἡ μιλιὰ!...
Μοῦ φαίνεται' ἀκόμα, κι' ἐμπρὸς τὸν κυττάζω!
'Ακούω ν' ἀλαλάζουνε οἱ ἐχθροί, τὰ σκυλιά.

Μέσ' ἀπ' τὸν τόπο ἐκεῖ ὅθεν ἐχάθη,
Σεβάσμια ἐπρόβαλε μί' ἀνδρεία κεφαλὴ.
'Ἦτον τοῦ Διάκου, κινεῖται κι' ἐστάθη,
Σοῦ ἐφάνη σ' ἀκρόασι τοὺς Τούρκους καλεῖ.

Μαλλιὰ του καὶ γένεια ζεστὸ αἷμα στάζουν!
Τὸ στόμα του ἐγέλουε ὀλίγο ἀνοιχτό!
Στὸ γέλοιο ἐκεῖνο οἱ Τοῦρκοι τρομάζουν!
'Ανδρία, περιφρόνησι γνωρίζουν σ' αὐτό.

Σὰ νάτανε γίγαντας ἐκεῖνὸ τὸ κεφάλι
'Ανέβαιν' ἐψήλωνε καθὼς τὸ πουλί,
Τὸ δυστυχία σου! Πατρίδα, μεγάλη!
Εἰς τὸ κεφάλι δὲν ἔχει κορμί.

Σὲ λόγχῃ τὸ ἄρρωσαν οἱ βάρβαροι ἐκαῖνοι.

Τὸ τριγυρίζουν, γελοῦν δυνατά.

Ἄθλια ἐκτρώματα, μὴ σᾶς ἡδύνει,

Ἡ Ἑλλάς ἔχει τόσα κεφάλια ὡς αὐτά.

.

Μὲ τέτοιον τρόπο ἐτέλειωσαν τοῦ Εὐμενίου τὰ χρόνια.

Ἐξήλεψε ὁ θάνατος τὴ νειότη, τὴν ἀνδρείά του.

Ὅταν σὰ λύκος ὤρμησε ἑστὰ πλήθη τῶν βαρβάρων,

Κι' ὅταν μ' ἀξάκουστη ἀνδρεία τοὺς ἐσχίζε τὰ στήθια

Εἶδα ψηλά στὸν οὐρανὸ, στὰ σύγνεφα νὰ στέκη

Τὸν πρῶτο, τὸν ἀτρόμητο Διάκο τοῦ εἰκοσιένα!

Τὸν εἶδα νὰ τὸν εὐλογῇ, τὸν εἶδα νὰ θαυμάζῃ

Κάθε σπαθιά ποῦ ἔδινε τ' ὄχθροῦ ὁ συνάδελφός του!

Ἀπὸ τοὺς ἥρωας, πολλοὺς εἶδα μ' αὐτὸν ἑστὰ γνέφη,

Τὸ Μπότσαρη, τὸ Λιακατζῆ, εἶδα τὸν Πατριάρχη,

Τὸν Κατσαντώνη τὸ θεριὸ, τὸ Ῥήγα, τὸν Ἀνδρουτσο,

Κι' ὅσοι ἐμαρτυρήσανε ἀπ' τῆς Τουρκιᾶς τὰ χέρια!

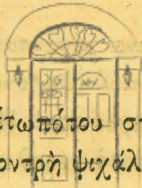
Τοὺς εἶδα ὅλους νὰ βαστοῦν δόξης λαμπρὰ στεφάνια

Τὴν κεφαλὴ νὰ στέφουνε τοῦ Διακού ὅταν πετάξῃ!

Ἐπέταξε! κ' εἰς τοῦ Θεοῦ τοὺς πόδας δύο Διάκοι

Προσεύχονται, οἱ Χριστιανοὶ τοὺς Τούρκους νὰ νικήσουν.

Ι.

Ἐσίγησ' ὁ Πνευματικός! τὸ μεταπότην σπάξει

Ἀπὸ κατὰψυχρο ἰδρωτα σὰν τὴ χοντρή ψιχάλα.

Τὸ πρόσωπό του ἔκρυψε μέσα ἑστὰ δύο τοῦ χέρι

Νὰ μὴ φανοῦν δυὸ δάκρυα, ν' ἀναπαυθῇ ἀπ' τὸν κόπο.

Ἐβγῆκε ὁ νυχτερινὸς τοῦ οὐρανοῦ διαβάτης,

Ὅλη ἡ γῆ ἀσπροφόρεσε, τὸ σκότος ἀφανίσθη.

Ἀκόμη ὁ Παῖσιος ἑστὰ χέρια ἔχει κρυμμένο

Τὸ γαλήνιό του πρόσωπο, σὰν τί νὰ συλλογιέται! . . .

Σήκωσε τὸ κεφάλι του, ἔαπλώσαν τὰ μαλλιά του

Νὰ δείξουνε τοῦ φεγγαριοῦ ποῦ εἶχαν τὸ ἴδιο χρώμα.

Ἐρρίξε γύρω τὸ θολό, τὸ δακρυσμένο μάτι.

Τὶ μεγαλεῖο μαγικό! ποῖα θέα! ποῖα φύσις!!

Μυστήρι' ἀκατανόητα, ἡ γῆ εἶναι φορτωμένη!

Μυστήρια ὁ οὐρανὸς, ἡ θάλασσα μυστήρια,

Μυστήριο εἶναι κι' ὁ Θεὸς, πλὴν ὅλ' αὐτὸν δοξάζουν.

Φριχτὴ ἐντύπωσι ἔκαμε, τρομαχτικὴ, μεγάλη,

Τοῦ ἱερέως ἡ διήγησις τοῦ Διακού ἑσταῖς γυναῖκες.

Ἐστέρειψαν τὰ δάκρυα τοὺς, ἐπάγωσ' ἡ καρδιά τοὺς.

Σὰν τί κακὸ νὰ γένεται! πόσων λογιῶνε πάθια

Στὸ στήθος νὰ πηλαῖβουνε τῆς ὀρφανῆς, τῆς Ἀννας!

Ἐνα ὥραϊο γλυκ' ὄνομα δὲν ἄκουσε ἀκόμα,

Θέλει νὰ μάθῃ, δὲν τολμᾷ, φοβάται νὰ ῥωτήσῃ.

Τὴν ἐννοίωσ' ὁ Παῖσιος· ἀλλὰ κι' αὐτὸς φοβάται

Νὰ τῆς προφέρῃ τ' ὄνομα τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς Γιώργης.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Ἰσως ἐτούτῃ τῇ στιγμῇ νὰ ἔφυγ' ἀπ' τὸν κόσμον
τοῦς νὰ τὸν ἀποτόσανε ἔλεγε μοναχὸς του.

Εἶδα νὰ ρέη ἄφθονο αἷμ' ἀπ' τῇ φορεσιᾷ του,
Ποιὸς ξεύρει ἂν ἦτον αἷμά του ἢ αἷμα τῶν ἀπίστων.

Καὶ ποῦ δὲν σώνει γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ ἐρωτεμμένο μάτι!
Ἡ ὑποπτη Ἄννα ἐβάθυνε 'στοῦ ἱερέως ταῖς σκέψαις
Τὰ μάγουλά της ἔχασαν τὸ κόκκινό τους χρῶμα,
Τῆς ἄχνισε τὸ πρόσωπο, τῆς θόλωσαν τὰ μάτια.
Τὰ πανιασμένα χεῖλη της ἐκόλλησε μὲ σέβας
Στὸ χέρι τοῦ Πνευματικοῦ καὶ τὸ βρεξε μὲ δάκρυα.

— Πές μας τοῦ λέει θλιβερά, μολόγα μας, Πατέρα
Στὴ μάχη 'στ' Ἀποκόρωνα τί ξαφνικὸ νὰ ἐγίνη;
Πόσοι ἐχθροὶ ἐσκοτώθηκαν καὶ πόσοι ἐδικοί μας,
Καὶ ποιὸς ἀπὸ τοὺς χριστιανούς ἐφάνη παλληκάρι;

— Ἦρωας πές καλλιτέρα καὶ ὄχι παλληκάρι:
Γιὰτὶ λειοντάρῃ ἀτρόμητα ὅλοι τους ἐφανῆκαν.
Ὡς κ' ἡ ἀπαλὴ τῶν γυναικῶν καρδιὰ ἐξαγριώθη!
Κι' ἐδειξαν τόσην ἀφοβίαν 'στὸν θάνατον, 'στὸ αἷμα,
Ποῦ ἡ παλαιὰ Σπαρτιάτισσες ἤθελε ταῖς ζηλέψουν.

Εἶδα μὲν νέα τρυφερὴ σὰν τὸν ἀφρό δροσάτη
Ποῦ ἐνόμιζες πῶς ἔφυγε μέσ' ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους!
Τὴν εἶδα μέσα 'στὸν καπνὸ τῆς μάχης νὰ γυρίζη,
Κ' εἰς ἑκαστον πολεμιστὴν φυσέχια νὰ μοιράζη.
Τὰ βόλια ἐσφυρίζανε τριγύρω της μὲ λύσσα,
Κι' αὐτὴ μ' ἓνα χαμόγελο τὰ ἐπεριτρονοῦσε.

Ἔτρεχ' ἐδῶ, ἔτρεχ' ἐκεῖ, παντοῦ ἔδινε βοήθεια,
Πρὸς ὅλους θάρρος σκόρπαγαν τὰ κόκκινά της χεῖλια.
Τὴν εἶδα ὅταν πληγώθηκε ἓνας εἰς τὸ πλευρό της
Νὰ σχίσῃ τὸ τσεμπέρι της, νὰ δέσῃ τὴν πληγὴν του,
Νὰ τὸν σηκώσῃ ἀγκαλιὰ ὡς τὸ παιδί ἡ μάνα
Καὶ νὰ τὸν πάῃ παράμερα μήπως τὸν συνεφέρῃ.

Τὸ βόλι ὅμως τοῦ 'τρύπησε καὶ στῆθος καὶ καρδιά,
Κι' ὅταν τὸν ἔθεσε 'στὴ γῇ ἦτον ἀποθαμμένος.
Σ' αὐτὴ τῇ φοβερῇ σκηνῇ τὴν εἶδα νὰ γελάσῃ
Νὰ τὸν ἀπλώσῃ ὡμορφα, τὰ χέρια του νὰ δέσῃ,
Κι' ἓνα γλυκὸ στερνὸ φιλὶ 'στὸ στόμα του ν' ἀφήσῃ,
Πήγαινε, τοῦπε ἀδελφέ, ὁ Θεὸς νὰ σέ σχωρέσῃ.
Πήγαινε, καὶ ὀγλήγωρα κ' ἐμεῖς σ' ἀκολουθᾶμε.
Μία ματιὰ τοῦ ἔρριξε, πάλ' εἶπε ὁ Θεὸς σχωρέσαι
Κι' ἔτρεξε μέσα στὸν καπνὸ φυσέχια νὰ μοιράσῃ.

ΙΑ.

Ἡ λύσσα, ἡ ἀπελπισία, ἡ ἀπόρρηση, ἡ ἀνδρεία
Τῶν Χριστιανῶν, ἐτρόμαξαν τοὺς ἀμετρήτους Τούρκους.
Κι' ὁ ἄγριος Μουσαφᾶ-Πασσας ταῖς σάρκαις του δαγκώνει
Κι' ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς ζητᾶ καιρὸ ν' ἀναχωρήσῃ.
Εἰς τὴν ἀνδρείαν του ὁ Χριστιανὸς ἐνόκει κι' ἐσπλαχνία.
Τοῦ δόσανε ν' ἀποσυρθῇ καιρ' ὡς τὸ μεσημέρι,
Καὶ τὸ νερὸ 'ποῦ ἔκοψαν ἐλεύθερο τ' ἀφίνουν
Γιὰ νὰ δροσίσῃ τὰ ξερά, τὰ διψασμένα χεῖλη.
Ὁ τοῦκο δὲ ὅμως βάρβαρος κι' ἀπιστος ἐγεννήθη!
Ἡ προδοσία 'στὸ μνημὶά του σὰν πέσῃ θά τοῦ λείψῃ.

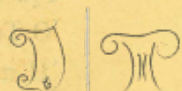
ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΕΙΧΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Τὸ μεσημέρι ἐπέρατε, πέρασαν καὶ δυνὼ ὥραις
 Κ' οἱ Τοῦρκοι ὀχυρόνονται, στέλνουν γὰρ ἐπικουρίαν.
 Δυνά - τρεῖς φοραῖς τοὺς μὴνυσαν οἱ χριστιανοὶ νὰ φύγουν
 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐτοιμάσθησαν καὶ ἀρχίζουν τὸ τουφέκι.
 Ἀρχισαν καὶ τῶν Χριστιανῶν νὰ τρίβουν τὰ τουφέκια
 Σὰ νάτριζε ὁ θάνατος τὰ δόντια γὰρ φοβέρα,
 Σοὺ ἐφάνη καὶ ἐξέσπασε τρομαχτικὸ ἡφαιστειο
 Κι' ἐξάπλωσε ταῖς φλόγαις του, τοὺς μελανοὺς καπνοὺς του.
 Μόν' ἡ φωτιὰ κ' οἱ σκοτομοὶ 'στοὺς χριστιανοὺς δὲν φθάνουν,
 Ἦθελαν αἷμα τούρκικο νὰ πιοῦν, νὰ ξεδιψάσουν.
 Ὁρμήσανε σὰν τὸ Βορεῖά στα τούρκικα ταμπούρια
 Ποιὸς μὲ τουφέκι, μὲ σπαθί, μὲ ξύλο, μὲ μαχαῖρι,
 Ὁρμήσανε, ἐπήδησαν, σκοτόνουν, κυριεύουν,
 Σκορπᾶνε θάνατο παντοῦ, καταστροφή, τρομάρα!
 Ἐνα λειοντάρι Κρητικὸ, ὁ ἀνδρεῖος Γληνομικνώλης,
 Ἀφοῦ ἐσχημάτισε σωρὸ μὲ Τούρκικα κεφάλια
 Τοῦ δώσανε μιὰ πιστολιὰ καὶ ἔπεσε πρῶτο θύμα.
 Ὁρμήσανε, ὁ Κόρακας καὶ ὁ Χατζῆ-Μηχάλης,
 Ὁρμήσαν' ὅλοι 'σὰ θεριὰ, χτυποῦν, σκοτόνουν, σχίζουν.
 Τὸ Ἀλλαλάχ ὑψόνηται παντοῦ, βοοῦν ζωαῖς θανάτου,
 Κατάραις, ψυχομαχητὸ, βλαστήμιας, παρακάλη,
 Ἀλλὰ κουφοὶ οἱ χριστιανοὶ πατοῦν κορμὶ καὶ σφάζουν.
 Τοὺς ἔτρεψαν εἰς τὴ φυγὴν, φεύγουν, καὶ ὁ κάμπος δείχνει
 Ἀπὸ τὰ φέσια τὰ πολλὰ μιὰ θάλασσ' ἀπὸ αἷμα.

IV.

Ὅσῳ ἀκούει ὁ ἄνθρωπος νὰ τοῦ χτυπᾷ ἡ καρδιά,
 Κι' ὅσῳ τὸν ἤλιο θεωρεῖ καὶ τὴν πύλιν του ἔχει

Ἐλπίζει πάντα ὁ δύστηνος καὶ ἀποχτᾷ ἀνδρία,
 Τῆς τύχης τοὺς κατατρεγμοὺς περιφρονεῖ καὶ ἀντέχει.

Χάρισμα θεῖο, ἀτίμητο, ὦ οὐράνια ἐλπίδα!

Ἄν σὺ ἔλειπες, τί σπαραγμὸς 'στὸν κόσμον ἤθελε γένει!
 Πιστὴ μᾶς παρακολουθεῖ 'στοῦ τάφου τῇ βαθμίδᾳ
 Κι' ἐκεῖ τὸ γλυκὸ δῶρό σου μὲ τὴ ζωὴ μας σθένει.

Ἡ δύστηχη Ἄννα 'στὴν καρδίᾳ μικρὴ ἐλπίδα κρύπτει
 Τοῦ ἱερέως ἡ σιωπὴ παρηγοριὰ τῆς δίνει.
 — Ὁ Γιώργης μου εἶπε, εὐκόλα 'στὸ πόλεμον δὲν πίπτει
 Αἰσθάνομαι πῶς νικητῆς νὰ ἐλθῇ δὲν θὰ βραδύνη.

II'.

Ἡ νύχτα ἄρησάτησε καὶ ἐξύγνε νὰ φθάσῃ
 Εἰς τὸ μισὸ τὸ δρόμο της λὲς κ' ἦταν βιλαστὴ.
 Σὰν ἴσκιος τὴν ἀκλόουθε μὴ λάχῃ καὶ τὴν χάσῃ
 Μιὰ φίλῃ της ἀχώριστη, ἀμίλητη, βουβή.

Ἀπὸ μικρὰ ἐφαινότανε σπητιάκια σκορπισμένα
 Σὰ νᾶταν κοιμητήριον μὲ μνήματα λευκά.
 Μέσα σ' αὐτὰ οἱ κάτοικοι τὰ μάτια ἔχουν κλεισμένα
 Ποῦ θὰ τ' ἀνοίξουν τὴν αὐγὴν πολὺ τρομαχτικά.

Τὸ πρόσωπο τοῦ φεγγαριοῦ σὲ καταχνιὰ κρυμμένο,
 Πρίχνει ἓνα φῶς ἀδύνατο, χλωμὸ, τρεμουλιαστό.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
 Νὰ ἐκπνεύσῃ καὶ ἡ ἀναστηθῇ δὲν εἶδε τὸ Χριστό;

Ὡς οἱ διαβάτες ἀπερνοῦν ἀπὸ τῆ γῆ οἱ χρόνοι,
 Στὸ διάβατους μᾶς κλέφτουνε καὶ νειότη καὶ ζωή.
 Γέρους καὶ νειούς ὁ θάνατος περνᾷ καὶ τοὺς σαρόνει,
 Χαλᾷ τὸν κόσμον ἀδιάκοπα καὶ ὁ κόσμος πάντα ζῇ.

Ἄπιστε χρόνε, φθονερέ, τὰ πάντα εἶν' ἐδικά σου·
 Ἡ εὐτυχία τοῦ φτωχοῦ, ἡ ἐλπίδαις του, ἡ ζωή.
 Ἡ δόξα του, ὅμως, κ' ἡ τιμὴ δὲν εἶναι κτήματά σου.
 Ἡ ἐλευθερίᾳ εἶν' ἀθάνατος ὡς τοῦ θεοῦ ἡ πνοή.

Ἐλευθεριά! γλυκ' ὄνομα! σὲ τρέμ' ἡ τυραννία! ..
 Σὺ ἐλπίδα, ὄνειρο, ζωὴ εἶσαι 'στὸ χριστιανό·
 Γιὰ σὲ τόσα πολλὰ αἵματα ἐτρέξαν μὲ μανία
 Ποῦθελε σχηματίσουνε δεύτερ' ὠκεανό.

Ἐλευθεριά! τὰ γνήσια παιδιὰ σου μὴν ἀφήσης·
 Πιστὰ πάντα σ' ἐλάτρευσαν! μεῖνε μ' αὐτὰ μαζύ.
 Μεῖνε νὰ ἰδῇς πῶς πολεμοῦν, μεῖνε γιὰ νὰ γνωρίσης
 Πῶς μὲ τῇ θεία σου πνοῇ ὁ Ἕλλην πάντα ζῇ.

ΙΑ'.

Σὰ φάντασμα ὁ Πνευματικὸς κοντὰ σταῖς δυὸ γυναῖκες
 Ἐστέκετο σιωπηλὸς, στὸ ράσο του κρυμμένος·
 Ἡ σιωπὴ τὸ θρόνον της θὰ ἔστησε κοντὰ τους
 Κι' ἐσφράγισε τὰ χεῖλη τους καὶ δὲ μποροῦν ν' ἀνοίξουν.
 Θόρυβος δὲν ἀκούετο παρὰ τὸ ἀεράκι
 Ποῦ ἐπαιξε ξεσέρνοντας ἀνέμενα ξερὸ φύλλο.

Σ' αὐτὴ τῇ νεκρικῇ σιωπῇ ἐξαίφνης ἀγροικιῶνται
 Πέντ' ἔξη ἐφτὰ τουφεκισμοί, φωναῖς, ποδοπηλάλαις.
 Ἵνυάχθηκε ὁ Παῖσιος ὀρθὸς ἀπὸ τὸν τρόμο,
 Κ' ἡ δυὼ φτωχαῖς ἀφήσανε σκληρὴ φωνὴ νὰ φύγη.
 Μεγάλῃ ἀντάρ' ἀκούεται 'στὸ δάσος, καὶ ζυγόνει·
 Τριζοκοπᾶνε τὰ κλαριὰ κι', ἄλλα τουφέκια πέφτουν.
 Ἵνυάχθηκε ὁ Παῖσιος, καρδιοχτυποῦσε ἡ Ἄννα,
 Κ' οἱ τρεῖς ἀκίνητοι ἔμειναν, τοὺς πάγωσε ἡ τρομάρα.
 Σὰ νὰ ἐμούγκριζ' ὁ Βορειᾶς, νὰ ἐπάλευαν θερία
 Τέτοιο κακὸ ἐγενότανε μὲς τὰ κλαριὰ, 'στὸ δάσος.
 Μία φωνὴ ἀκούσθηκε γλυκειά, ξασθενησμένη
 Σὰν ἀπὸ κόπο μακρινὸ, σὰν ἀπὸ χεῖλη τάφου.
 — Χτυπᾶτε, Τοῦρκοι, βάρτε μου, θὰ χάστε πολλὰ βόλια·
 Ὡς ποῦ νὰ σβύστε μιὰ ζωὴ, πολλοαῖς θὰ στερηθῇτε.
 Ἐμεινα δίχως ἄρματα, χτυπᾶτέ με, δὲν τρέμω.
 Ἐγὼ πεθαίνω, ἀλλὰ ζοῦν τόσοι ἄλλοι νὰ σᾶς σφάζουν.

Ἐβγήκε μέσ' ἀπ' τὰ κλαριὰ ἓνας χρυσὸς λεβέντης
 Ξαρμάτωτος, ξεσκούφωτος, στὸ αἶμα βαφτισμένος.
 Εἶχε τὰ μάτια του θολὰ, ταῖς τρίχαις ὠρθωμέναις,
 Ἐτρεχε κι' ἔστρεφε συχνὰ 'σὰν ὁ κυνηγημένος.

Φωνὴ κατασπαραχτικὴ ἐξέφυγε τῆς Ἄννας·
 Ὁρμήσε κατ' ἐπάνω του, καὶ — Γιώργη μου, φωνάζει.
 Γιώργη μου, ποιοὶ σὲ κυνηγοῦν; τί αἵματα σὲ βρέχουν;

— Ἄννα! ... ἐπρόφθασε νὰ εἰπῇ, 'στὸ στήθος της ἐρρίφθη

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΓΙΑΝ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΙΗΣΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Σὰ δαίμονες ἐπρόβαλαν ἀπ' τὰ κλαριὰ καὶ βγαίνουν
Κάμποσοι Τούρκοι ἀνήμεροι μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.

— Πίσω, θεοκατάρτοι, ὁ ἱερεὺς φωνάζει·
Ἀπιστο γένος, βάρβαρο!.. Τοῦ ἐκόπηκε ὁ λόγος,
Γιὰτὶ ἐνὸς Τούρκου ἡ πιστολιὰ τοῦ σπάραξε τὸ στήθος.
Ξαπλώθηκε ὁ Πνευματικὸς, νομίζεις πῶς κοιμάται.
Ἀνάδευε τὰ χεῖλη του, ἐβγαίνει μιὰ κατάρη.
Μὴ τάχα βλέπει ὄνειρο; κοιμάται... θὰ ξυπνήσῃ...

ΙΕ'.

Ἡ Ἄν' ἀκίνητη, βουβὴ καὶ κρύα,
Διόλου δὲν πρόσεχε στ' ἄγρια θερία.
Ὅ,τι συνέβηκε δὲν εἶδ' ὀμπρὸς της.
Μόνο τὸ Γιώργη βλέπει τὸ φῶς της.
Τὸ χέρι ἔχει νὰ ἰδῇ ἂν χτυπᾷ
Ἡ πληγωμένη του γενναία καρδιά.

Οἱ Τούρκοι μένουν, δὲν προχωροῦνε·
Τ' ὥρατὸ της πρόσωπο στέκουν νὰ ἰδοῦνε·
Τὸ σπάνιο κάλλος της πολὺ θαυμάζουν,
Θωροῦν τὴ λύπη της καὶ ἀνατριχίζουν·
Τὴ ζήλεψ' ἕνας τους καὶ ὅλος λυσσᾷ
Λέει — θὰ τὴν πάρω γιὰ τὸν Πασσᾶ.

Ἡ παρμαμένη της μόλις τ' ἀκούει
Τρέχει ὀμπρὸς της, τοὺς ἀποκρούει.

— Πίσω! σκυλάπιστοι! μὴ βάλτε χέρι
Μιὰ ποῦ 'σεβάσθηκε καὶ αὐτὸ τ' αἲρι!
Σὲ τέτοιον ἄγγελο! τέτοια Κυρᾶ!
Θὰ πᾶν 'τὰ χέρια σὲς τὰ βρωμερά;

Ὅλοι τοὺς γέλασαν σὰν τοὺς δαιμόνους,
Κι' ἕνας ποῦ 'χόρταινε νὰ βλέπῃ φόνους,
Βγάνει ἀπ' τὴ ζώση του πλατὺ μαχαῖρι
Καὶ τὴ γερόντισσα τρυπᾷ στὸ χέρι.
Τοῦ πόνου ἐβγαλε φριχτὴ κραυγὴ.
Τὸ αἷμα της ἔτρεξε ἀπ' τὴν πληγὴ.

Ἡ κραυγὴ ἐκείνη ξυπνάει τὴν Ἄννη·
Θωρεῖ σφαγμένη τὴν Παραμμάννα,
Τὸν ἱερέα νεκρὸν στὸ χῶμα,
Τοῦ Γιώργη αἷμα νὰ ρέῃ τὸ στόμα!
Θωρεῖ ὀμπρὸς της τόσους ἐχθροὺς
Χτυπᾷ καὶ ρεῖχνει δύο νεκροὺς.

Πετᾷ μακριὰ της τὰ δυὸ πιστόλια
Τῆς εἶναι ἄχρηστα, δὲν ἔχουν βόλια.
Μὲ περιφρόνησι τὸς ἐχθροὺς κυττάζει,
Στὴν ἀγκαλιὰ της τὸ Γιώργη ἀρπάζει,
Φεύγει μ' ἐκεῖνον σὰν ἀστραπή·
Φεύγει τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ σωθῇ.

Φεύγει, καὶ οἱ Τούρκοι τὴν κυνηγᾶνε,
Ἀπ' ἄγριο πείσμα δὲν τὴ χτυπᾶνε.
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Τρέχουν ἀδιόκοπα, δὲν τὴν προφθάνουν·
 Λυσσοῦν, μουκρίζουν, τὸ κρέας δαγκάνουν.
 Νὰ ἐκδικηθοῦνε οἱ Ἀγαρηνοὶ
 Τὴν θέλουν σῶα καὶ ζωντανή.

Ἔτρεχε ἡ δύστυχη σὰν τὸ θερίο
 Μὲ τὸ πολύτιμο ἐκεῖν φορτίο.
 Ἀξαφνα μένει καὶ ἐμπρὸς κυττάζει·
 Τί βλέπει τάχα καὶ ἀνατριχιάζει;
 Χάσμα βαθύτατο, νερά, κρημνοὶ
 Τὴν ἐμποδίζουνε γιὰ νὰ διαβῇ.

Στρέφει τὸ βλέμμα μ' ἀδημονία,
 Παντοῦ ξανοίγει ἀπελπισία.
 Οἱ Τοῦρκοι ἐζύγωσαν, ἓνας σιμόνει
 Νὰ τὴν ἀρπάξῃ τὸ χέρι ἀπλόνει
 — Τραβίξου Τοῦρκε, δὲν εἶν' καιρὸς·
 Ἡ τιμὴ ἐν ὄπλο μου δείχνει ἐμπρός.

Εἶπε, καὶ ἐρρίφθηκε 'στὸ βαθὺ χάσμα
 Κοιλιῶντας χάθηκε σὰν ἓνα φάσμα·
 Τὸ Γιώργη ἐσφίγγε στὴν ἀγκαλιά της
 Μαζὶ τὸν ἤθελε γιὰ συντροφιά της.
 Εἶδαν οἱ Τοῦρκοι γιὰ μιὰ στιγμή,
 Τῆς Ἑ λ λ η ν ἰ ὁ ο ς ποῖα εἶν' ἡ τιμή!

Τ Ε Λ Θ Σ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝΙΑ.

Αἱ φιλόμουσοι Κυρίαί.		Γερ. Π. Δανάης	1
		Διονύσιος Γ. Καβαλιεράτος	1
Ἀγάθη Γκεντιλήνη	12	Γερ. Ν. Ἀμούργης	1
Μαρία Κάτε Κατζαίτη	6	Νικ. Ναστάτος	1
Ἀναστασία Β. Δαλλαπύρτα	4	Δημ. Χ. Καβαλιεράτος	1
Στέλλα Β. Ἰγγλέση	4	Παναγῆς Β. Ναστάτος	1
Καλέργα Τ. Χαριτάτο	2	Δαμιανὸς Κ. Βουτσινᾶς	1
Ἰουλία Ν. Ε. Μεταξά	2	Γερ. Π. Ναστάτος	1
Ρεγγίνα Χ. Κλάδου	2	Κοσμάς Π. Κοσμάτος	1
Αἰκατερίνη Μ. Τσουγανάτου	1	Παναγῆς Δ. Δανάης	1
Μαριάννα Μ. Δαλλαπύρτα	1	Γερ. Σ. Μωραίτης	1
Ἀσπασία Α. Μεταξά	1	Π. Δρυμενεγίνης	4
Ἀγγέλικα Λαβράγκα	1	Π. Μ. Γκεντιλήνης	4
Ἀθηνά Σ. Καραβία	1	Α. Χ. Λιβαθινόπουλος	2
Πολυξένη Θισελθουεῦτ	1	Γερ. Γ. Αηγγούρης	2
Καλέργα Ευδιὰ Τυπάλδο	1	Π. Β. Μεταξᾶς	2
Οἱ φιλόμουσοι Κύριοι.		Φ. Ε. Αὐγερινὸς	1
		Ν. Ἀννίνος Χωροφᾶς	3
		Γ. Θισελθουεῦτ	1
Σπυρ. Ἀννίνος Καβαλιεράτος	24	Ἰλίας Ἱερομύναχος Σταθάτος	1
Σπυρ. Γ. Μαζαράκης ἱατρός	13	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	2
Π. Ι. Μεταξᾶς	12	Χριστόφορος Ν. Βαλαμάνης	2
Ἰωάν. Ἀννίνος Καβαλιεράτος	3	Δημήτριος Τσιγόνιας	1
Ἀμβρόσιος Ἱερὺς Ναστάτος	3	Χριστόδουλος Δρακονταῖδης	1
Παναγῆς Ἱερὺς Καβαλιεράτος	2	Β. Μ. Βαλδισιέρρας	1
Ἰωάν. Ἱερὺς Καβαλιεράτος	2	Σ. Π. Βλάχος	1
Ν. Ἰγγλέσης	1	Ν. Ἰγγλέσης	1
Μοῦρελο Κεζουάρου	1	Αριστόβουλος Μεταξᾶς	2

ΠΑΚΙΦΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΔΟΤΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΕΖΟΥΑΡΟΥ

Γεράσιμος Καλάβριος	1	Β. Γ. Ίγγλέσης	1
Κωνσταντῖνος Γ. Φιλιππίδης	2	Μ. Σ. Σολομὸς	1
Φ. Πολάτος	1	Σπ. Γ. Λοβέρδος	1
Ἡλίας Βουτσινᾶς	1	Κ. Ἀσάνης	1
Θεόδωρος Μάντζαρης	1	Π. Ν. Ἀντύπας	1
Ἀριστείδης Χαροκόπος	1	Κωνσταν. Γ. Λιβαδάς	1
Ἰωάννης Ραζῆς	1	Β. Ι. Χ. Κλαδάς	1
Δ. Π. Ἀσάνης	1	Νικ. Σπηνέλλης	1
Θεόδωρος Γ. Παφάνης	2	Π. Σ. Δαλλαδέτσιμας	1
Ν. Χωραφᾶς	1	Σ. Γ. Κοντομήχαλος	1
Γερ. Ἰερεὺς Σιμάτος	1	Νικ. Λαγκούσης	1
Εὐαγγελινὸς Σ. Γρημάνης	1	Ἀνδρ. Καρούσος	1
Εὐστ. Πινιατόρος	1	Α. Γ. Βοθροντὸς	1
Εὐστ. Χαροκόπος	1	Ἀγγ. Ὀλιβιέρης	1
Στ. Σκλάβος	1	Εὐαγγ. Π. Φορέστης	1
Ἐπ. Γ. Ἀννινος	1	Σπ. Ι. Περιστιάνης	1
Σπ. Γκιόκας	1	Ἀνδρ. Ι. Περιστιάνης	1
Α. Μηλιαρέσης	2	Ἰω. Α. Περιστιάνης	1
Ἐμμ. Λαζαρέτης	1	Παν. Μ. Παπαδάτος	1
Π. Χωραφᾶς	1	Φ. Χ. Ἀντύπας	1
Γ. Τ. Φορέστης	1	Νέστωρ Δ. Δαμουλιάνος	1
Ἰω. Μ. Τσιμάρης	1	Κωνστ. Ραζῆς Λουκάτος	1
Ἀναστ. Τ. Πρετεντέρης	1	Δημ. Μ. Ζαφίρης	1
Π. Λιβαθινόπουλος	1	Γερ. Μ. Καπατσόρης	1
Ε. Σκόλας	3	Ἀναστ. Γ. Ἀντύπας	1
Ἀντ. Μηλιαρέσης	1	Δ. Σ. Ευδιᾶς	1
Γ. Α. Τούλ	1	Ν. Μ. Τρίκαδος	1
Μ. Π. Λευκόκοιλος	1	Σπ. Μηνιάτης	2
Μαρ. Τ. Χαριτάτος	1	Γερ. Χ. Χωραφᾶς	1
Παν. Ν. Ἀννινος	2	Π. Γ. Τσετσέλης	1
Σπ. Μ. Δαλλαδέτσιμας	3	Γ. Α. Φωκᾶς	1
Ἀντ. Μιτάκης	1	Π. Α. Φωκᾶς	1
Α. Δαλλαδέτσιμας	1	Ἀναστ. Κοντομήχαλος	1
Πλάτων Γ. Μελησσινὸς	1	Ἰω. Κωστής	6
Δημ. Ζερβὸς	1	Π. Λοβέρδος	1
Γ. Β. Ίγγλέσης	1	Παν. Ζερβὸς Λαγκούσης	1
Π. Β. Δαλλαδέτσιμας	1	Εὐαγγ. Λιβαδατός	1
Γεωργ. Σ. Βοθροντὸς	1	Π. Α. Ρ. Λουκάτος	1

Σπ. Μεταξᾶς Λασκαράτος	1	Ὁ Κεφαλληνίας Μέγας Οἰ- κονόμος καὶ Μ.ας Πρωτοσύγ- κελος Ἰερεὺς Σταύρος Ἰγ- γλέσης	4
Σπ. Δ. Δαυῆς	1	Ὁ Δῆμαρχος Δ. Πανῖνος	2
Σπ. Τ. Δ. Ευδιᾶς	1	Νικόλαος Π. Κουντούρης	1
Ἡλίας Ἰερεὺς Βουτσινᾶς	1	Μιχαὴλ Ἰερεὺς Ίγγλέσης	1
Σοφρ. Γενατᾶς Ἱερομόναχος	1	Ε. Γ. Ίγγλέσης	1
Γρ. Π. Καλλιγᾶς	1	Μαρίνος Β. Πηνιατόρος	1
Δ. Μαντζαβίνος Ρόζος Ἱερ.	1	Γ. Μ. Ίγγλέσης	1
Γεωργ. Π. Μεταξᾶς	1	Παναγῆς Σ. Βαλσαμάκης	1
Σπ. Γ. Δεσύλλας	1	Νικόλαος Γεωργίου Ἀρσένης	1
Εὐαγγ. Μοντεσάντος	1	Μιχαὴλ Γ. Πικατόρος	1
Ἀναστ. Β. Μεταξᾶς	1	Ἰωάννης Ν. Λυκιαρδόπουλος	1
Γερ. Α. Κοσμετάτης	1	Παναγιώτης Μ. Ρωσόλιμος	1
Ἀντ. Ματαράγκας	1	Ἡλίας Ἰερεὺς Μαγουλάς	1
Α. Δ. Χέλμης Μεταξᾶς	1	Μηχαὴλ Ἰερεὺς Μπονίκος	1
Διον. Δ. Μεταξᾶς	1	Σπυρίδων Γ. Πανᾶς	1
Σπ. Η. Ἀρσένης	1	Σπυρίδων Ζ. Πανᾶς	1
Μαρίνος Φ. Λυκιαρδόπουλος	1	Σπυρίδων Α. Δωρίζας	1
Ἱερώνυμος Α. Καρούσος	1	Ἀντώνιος Τ. Πανᾶς	1
Η. Φ. Χοιδᾶς	1	Παναγῆς Γ. Δωρίζας	2
Γ. Σ. Πόγγης	1	Νικόλαος Π. Δωρίζας	2
Χ. Δ. Χέλμης	1	Ἰωάννης Ε. Λυκιαρδόπουλος	2
Εὐαγγ. Λαμπήρης	1	Γεώργιος Γ. Χαλικοπούλος	1
Παν. Γ. Δαλλαπότηρας	1	Ἐλευθέρ. Δ. Λυκιαρδόπουλος	1
Διον. Ν. Δαλλαπότηρας	1	Παν. Μ. Πανᾶς Τζιριποῦκης	1
Α. Ι. Σβορώνος	1	Κωνσταντῖνος Μαυρομάτης	1
Α. Μηλιαρέσης	1	Ἰωάννης Λυκιαρδόπουλος	1
Γεώρ. Τυπαλ. Γ. Φορέστης	1	Παν. Ἱερέως Μ. Μπονίκος	1
Σ. Α. Φραγγόπουλος	1	Δημήτριος Γ. Μελησαράτος	1
Διον. Ἀντύπας	1	Μηχαὴλ Λυκιαρδόπουλος	1
Π. Πανᾶς	1	Δημήτριος Δρακάτος	1
Α. Γ. Προκόπης	1		
Π. Βεργωτῆς	2		
Α. Σ. Μαζαράκης	4		
Ν. Βαλσαμάκης	4		
Τηλέμαχος Κ. Βλασόπουλος	6		
Γερ. Α. Αποστολάτος	4		
Π. Λαγκούσης	4		

Τ Ε Ρ Γ Ε Σ Τ Η .

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΣΟΤΕΡΩΝ

Γ. Κ. Κανέλος	2
Ν. Παλαιολόγος	2

Ματθαῖος Ῥοδοκανάκης.	2	Διονύσιος Θερεϊανός.	1
Μαρίνος Λούζης.	2	Νικ. Γριζόλας.	1
Ἀνώνυμος.	2	Ἀναστ. Τήκας.	1
Μ. Μοσχάκης.	1	Διονύς. Βλασόπουλος.	1

Ἐξαιτούμεθα συγγνώμην παρὰ τῶν Κυρ. Κυρ. Συνδρομητῶν ἂν τινος τ' ὄνομα παρελείφθῃ ὡς λίαν δυσανάγνωστον.

Ἐπειδὴ τὸ κέρδος τοῦ προκειμένου ποιήματος θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ἱεροῦ σκοποῦ, κρίνομεν ἀναγκάσιον νὰ μὴ διαμείνῃ ἄγνωστον τὸ ποσὸν αὐτοῦ, ἐξαιρουμένων, ὡς ἐννοεῖται, τῶν τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τοῦ ταχυδρομείου ἐξόδων. Τοῦτου ἕνεκα ὅσα νέα ὀνόματα συνδρομητῶν προστεθῶσι θέλουσιν ὅλα δημουργεῖσθαι δι' ἐκτάκτου παραρτήματος, ἀντίτυπον τοῦ ὀπρίου θέλουσιν λάβει ἅπαντες οἱ ἐν ταῖς ἀγγελίαις ἐγγεγραμμένοι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ